

A tápegységekről

HA5GY előadása a III. QRP találkozón
HA5GY hívójel 1974. május 10-től az éterben.

2014. március 22.

www.qslnet.de/member/ha5gy

Tápegységek

A jó tápegység alapvetően meghatározza a táplált készülék működését.

Többnyire hálózati energiából állítjuk elő a számunkra szükséges egyenfeszültségű energiát.

Amatőr gyakorlatban elvárjuk egy jó táptól, hogy:

- **Stabil (néha ez kivétel), zavar, rövidzár és túlfeszültség védett legyen.**

Tápegységek

Kimenőfeszültség stabilitása:

- a terhelés $0 \rightarrow$ max. értékre változtatásának

(vételről - adásra kapcsolunk)

hatására a kimenőfeszültség nem csökkenhet 10%-nál jobban.

/ pl. 13,2V – ról 11,88V-ra /

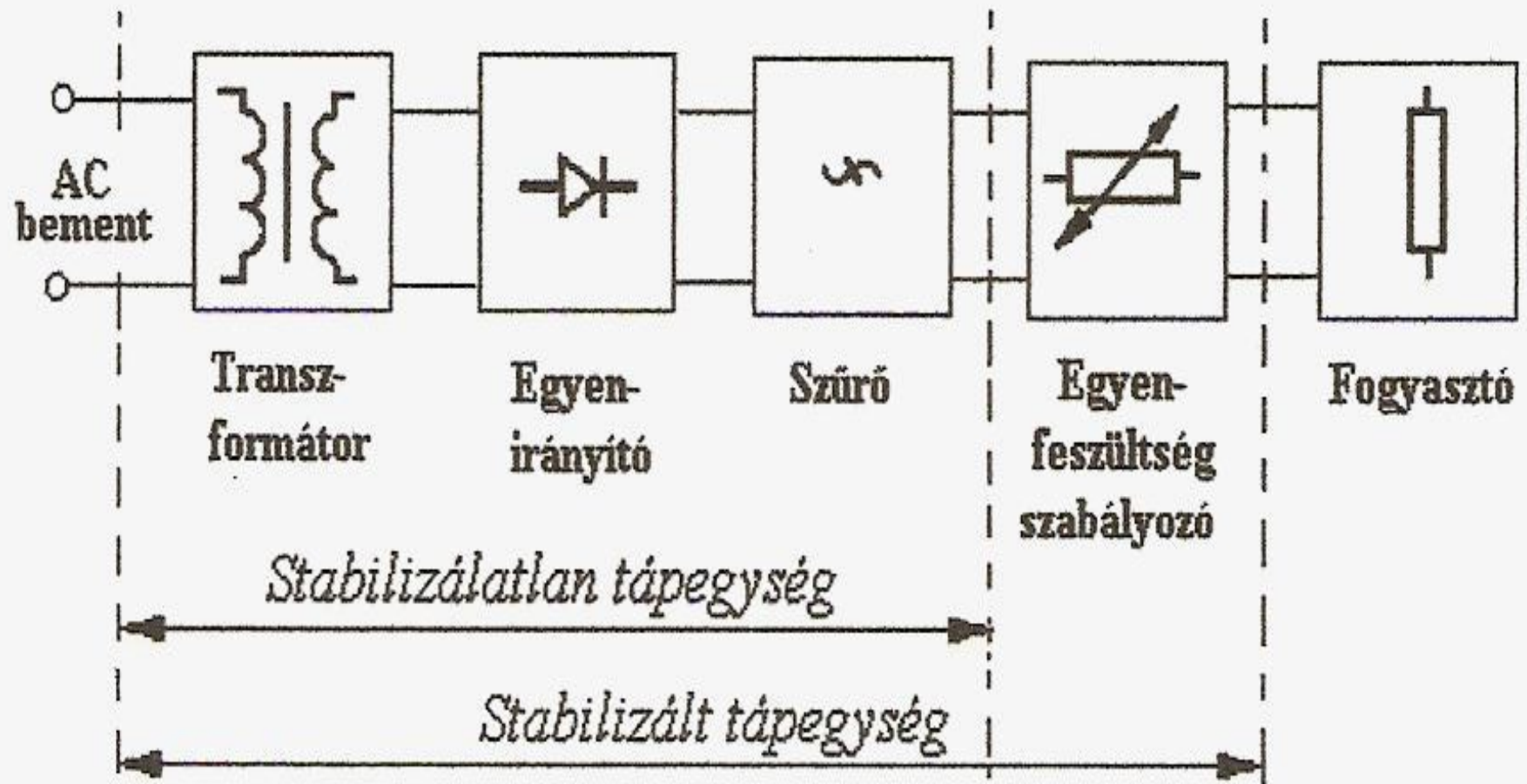
Tápegységek

Digitális áramköröket és mikrovezérlőket tartalmazó berendezésben a tápfesz. felügyeletet az ún. supervisor ic-k látják el, néha egybevéve az órajelfigyeléssel . Bármelyiknél, ha probléma adódik, tápfesz. letörik 10%-nál jobban, vagy kimarad az órajel akkor a felügyelő ic, RESET-el újraindítja a rendszert. Létezik olyan supervisor ic is, amelyikben a watchdog áramkör is belekerül.

Tápegységek

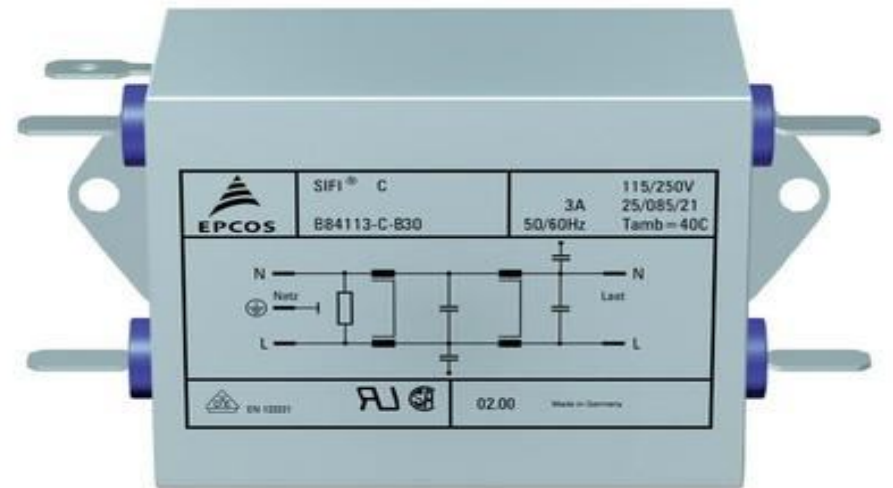
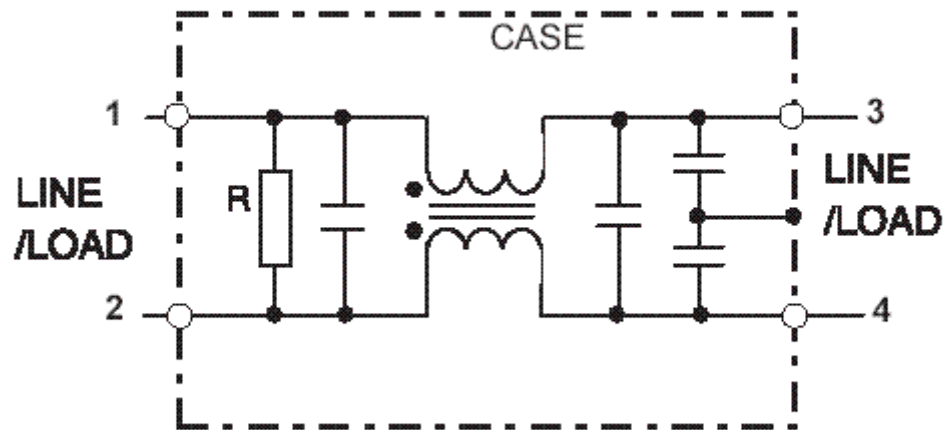
Fontos, hogy a tápegység belső ellenállása közelítsen a 0Ω felé. Rövidzár védelemnél, ha nem kapcsoló üzemű a táp, akkor ettől egy kicsit el kell tekinteni, de a kimeneti szűrőkondenzátor jó megválasztásával biztosítható, hogy üzemi frekvencián közel 0Ω legyen a táp belső ellenállása.

Tápegységek

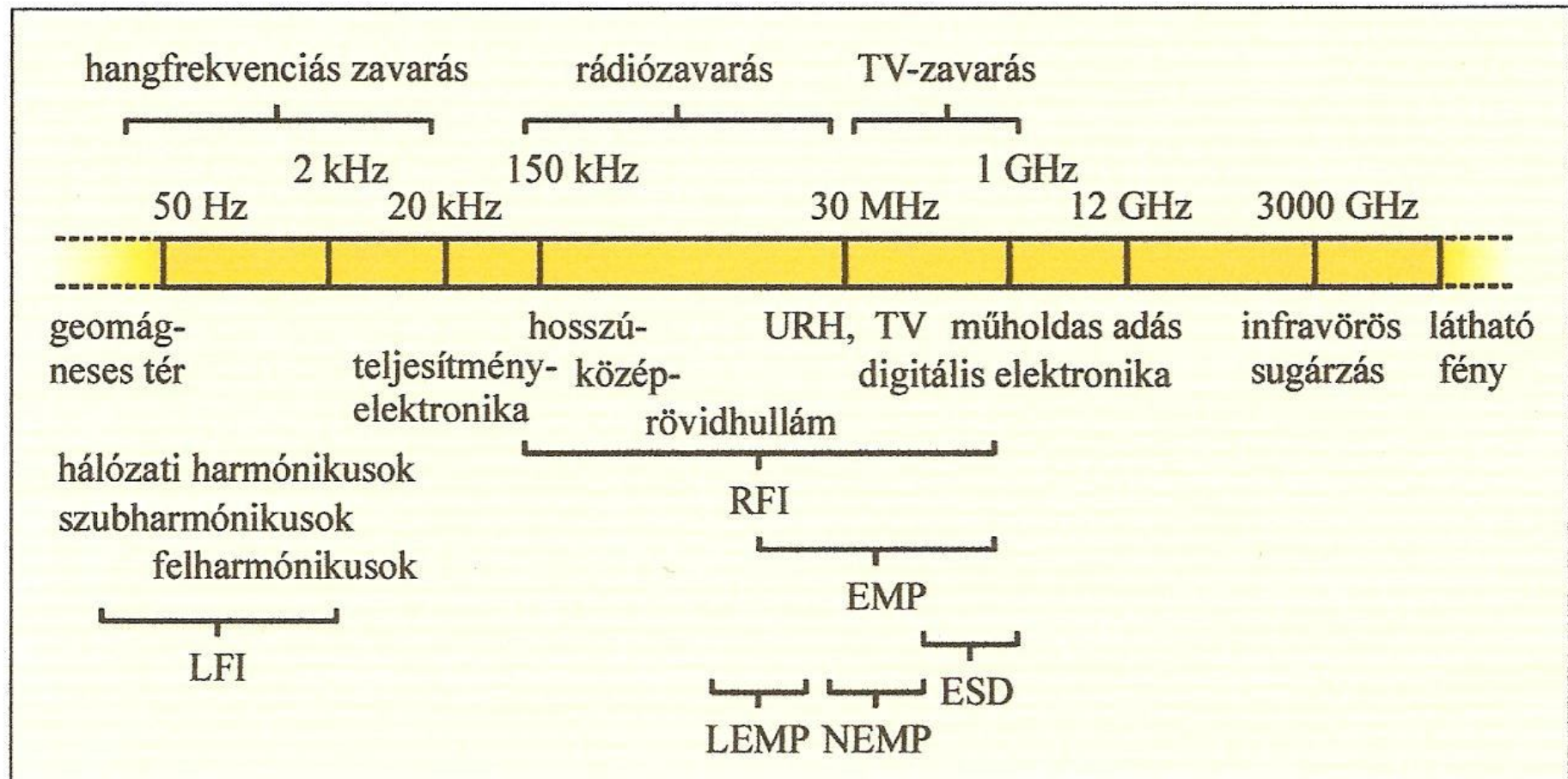
Tápegységek

Circuit

Tápegységek

Kezdjük a zavarvédelemmel:

Tápegységek

A zavar lehet: vezetett vagy sugárzott.
Vezetett zavarok elleni védelemre:
Hálózati zavarszűrő, más néven:
EMC filter vagy EMI filter

**Mindig ezzel
kezdődjön a
tápegység!**

Tápegységek

Sugárzott zavarok elleni védelemre:

ÁRNYÉKOLÁS

**Ezen témakörökkel foglalkozott HA5NG.
Összefoglalója megtekinthető az alábbi
címen:**

http://www.ha5mrc.hu/events/mrcday10/MRC_JJS.pdf

Tápegységek

Analóg tápegység – a legjobb, ha betartjuk az általános építési szabályokat, huzalkeresztmetszet, zavarcsűrés, transzformátor, egyenirányító, puffer kondenzátor, stabilizátor, kimenő szűrőtag, túlfeszültség védelem, akkor jó tápunk lesz.

- **A transzformátor bizony súlyos és drága!**

Sajnos ennek okán sokszor arra kényyszerülünk, hogy a számítástechnikából kivetet tápokot használjuk amatőr berendezéseink működtetésére.

Tápegységek

- A kapcsoló üzemű tápegységek közül válogatni kell!
- Nem mindegyik alkalmas a rádiózáshoz, mert magas a zajszintje, vagy gyenge a stabilitása, nagy a belső ellenállása.

Kapcsolóüzemű tápok vizsgálata

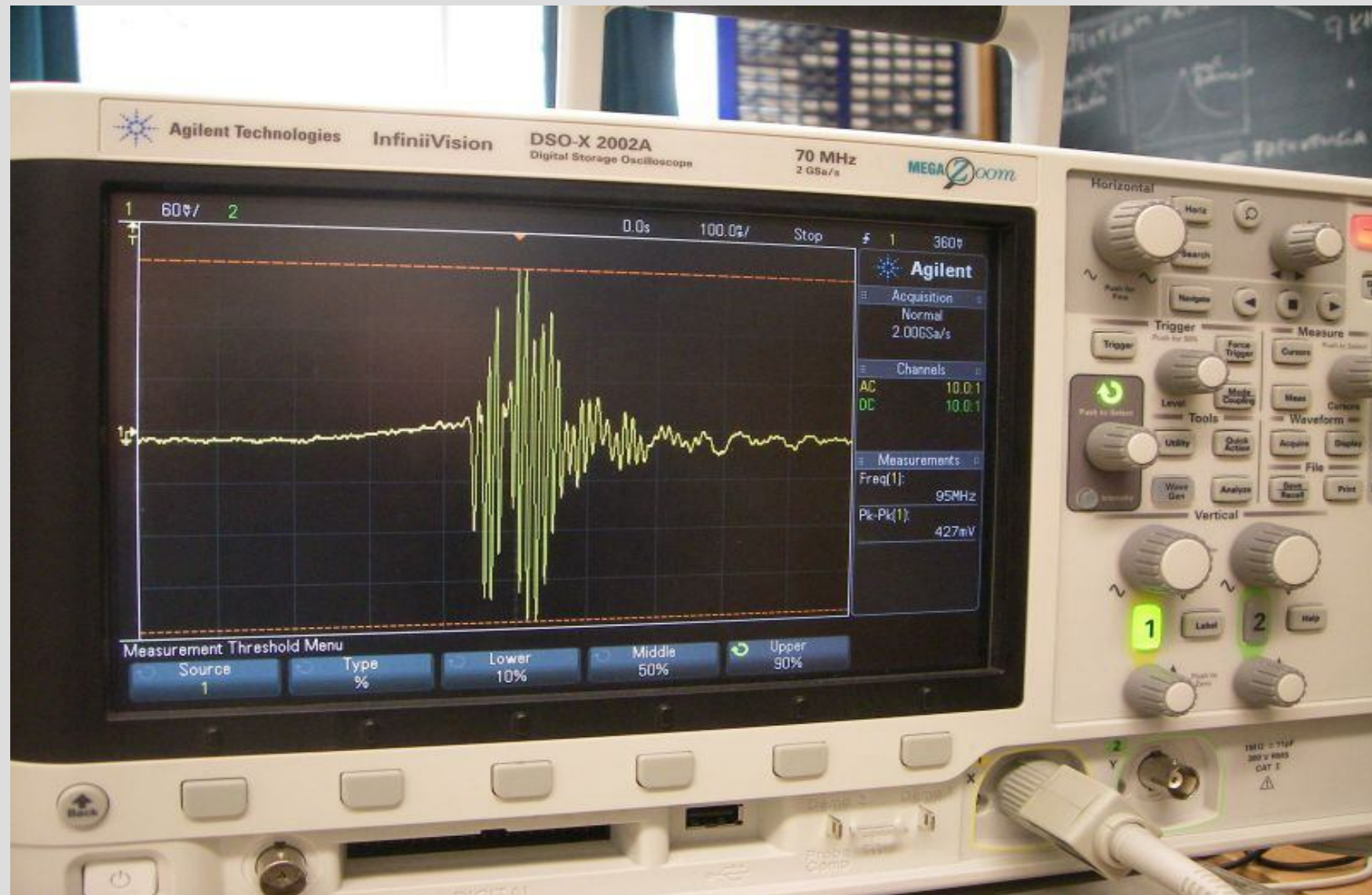
- **Nézzünk néhány példát egy rádiózásra alkalmatlan és egy rádiózásra elfogadható PC táp kapcsán.**
- **A tápokban csak annyi módosítás történt, hogy a +5V -ra rátettünk egy 5 Ω -os ellenállást.**
- **Kimenőfeszültségre szuperponálódott zavarok terheletlenül és terhelve.**
- **Kimenőfeszültség letörése terhelésre.**

Kapcsolóüzemű tápok vizsgálata

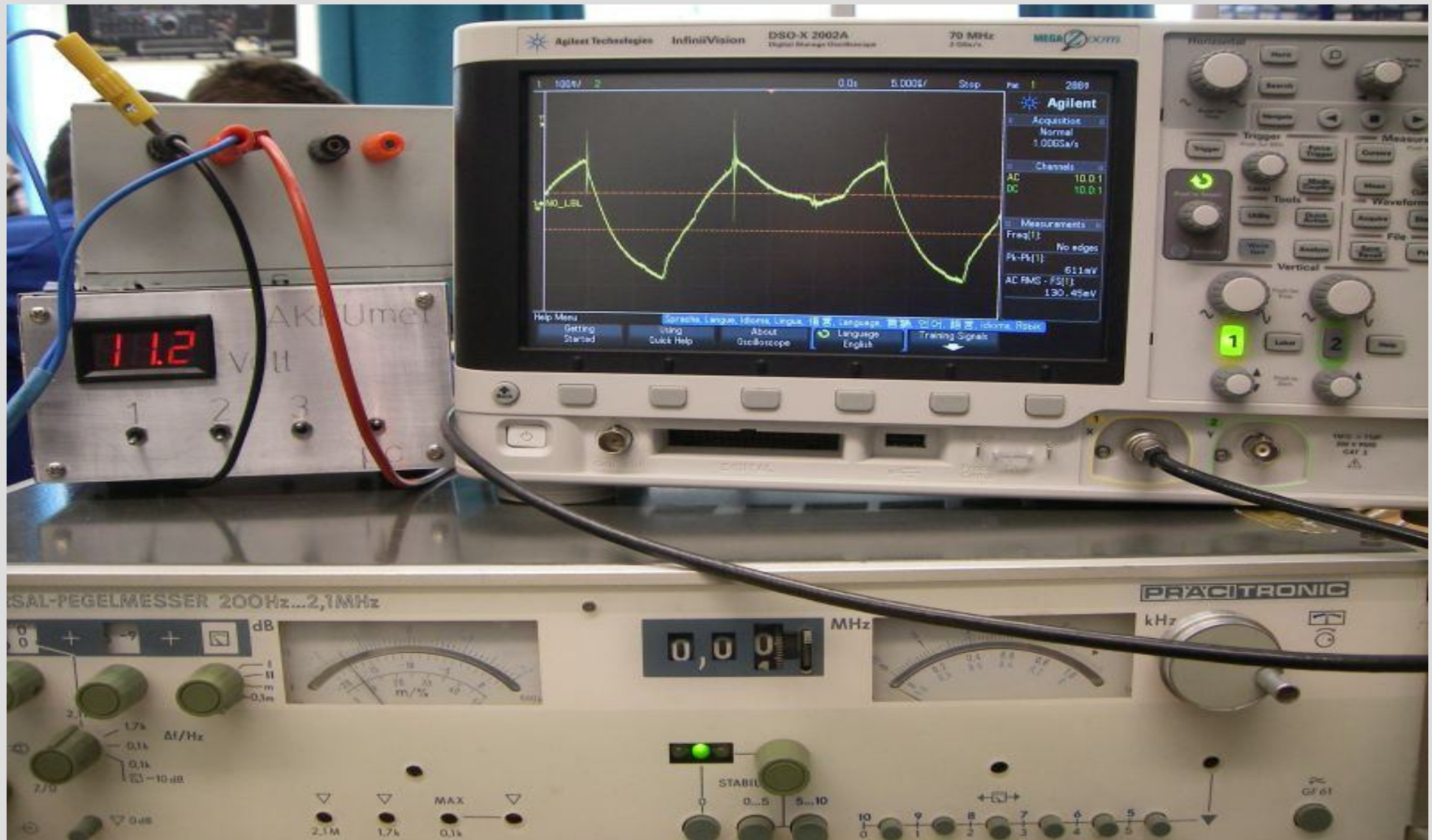

Kapcsolóüzemű tápok vizsgálata

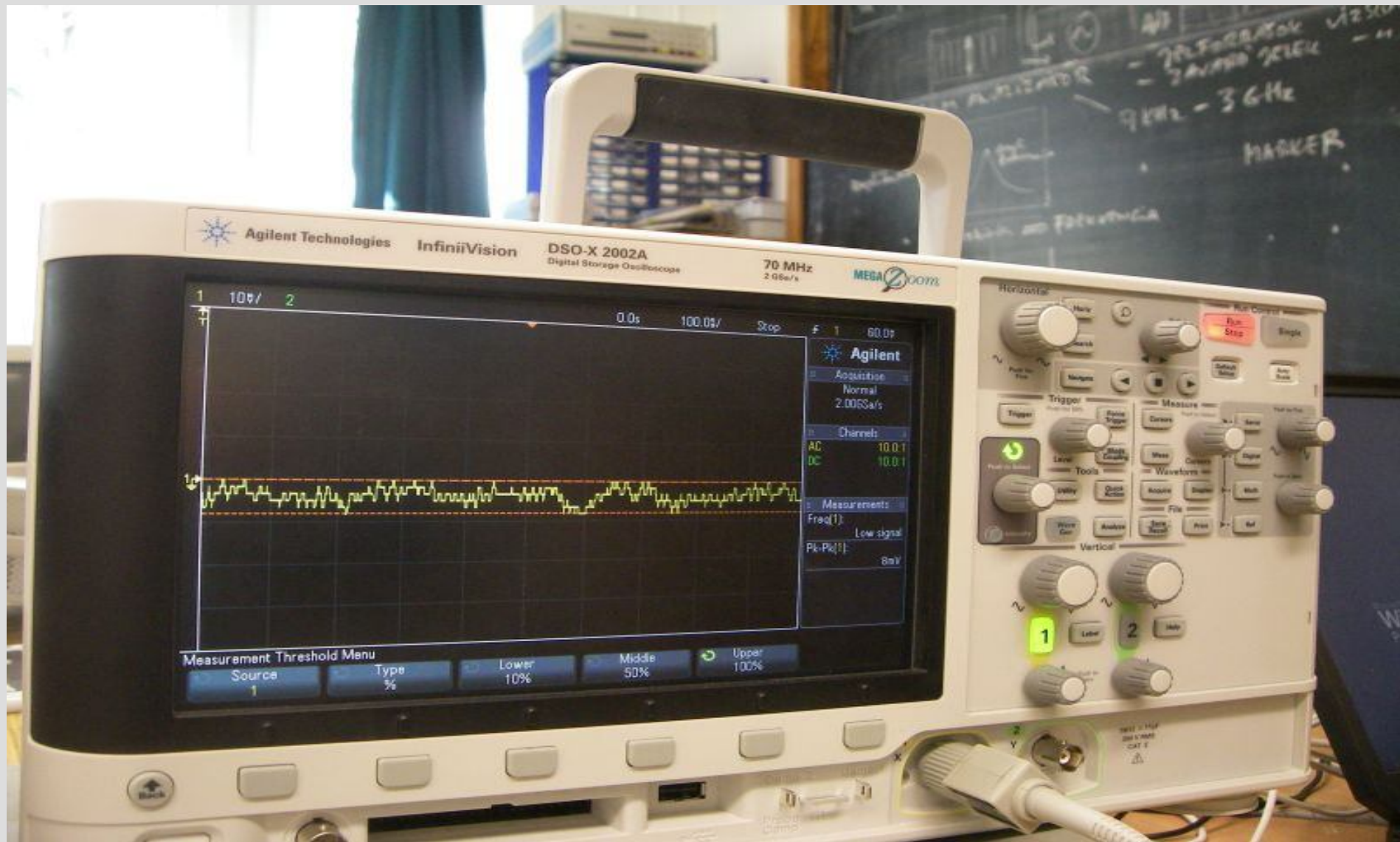

Kapcsolóüzemű tápok vizsgálata

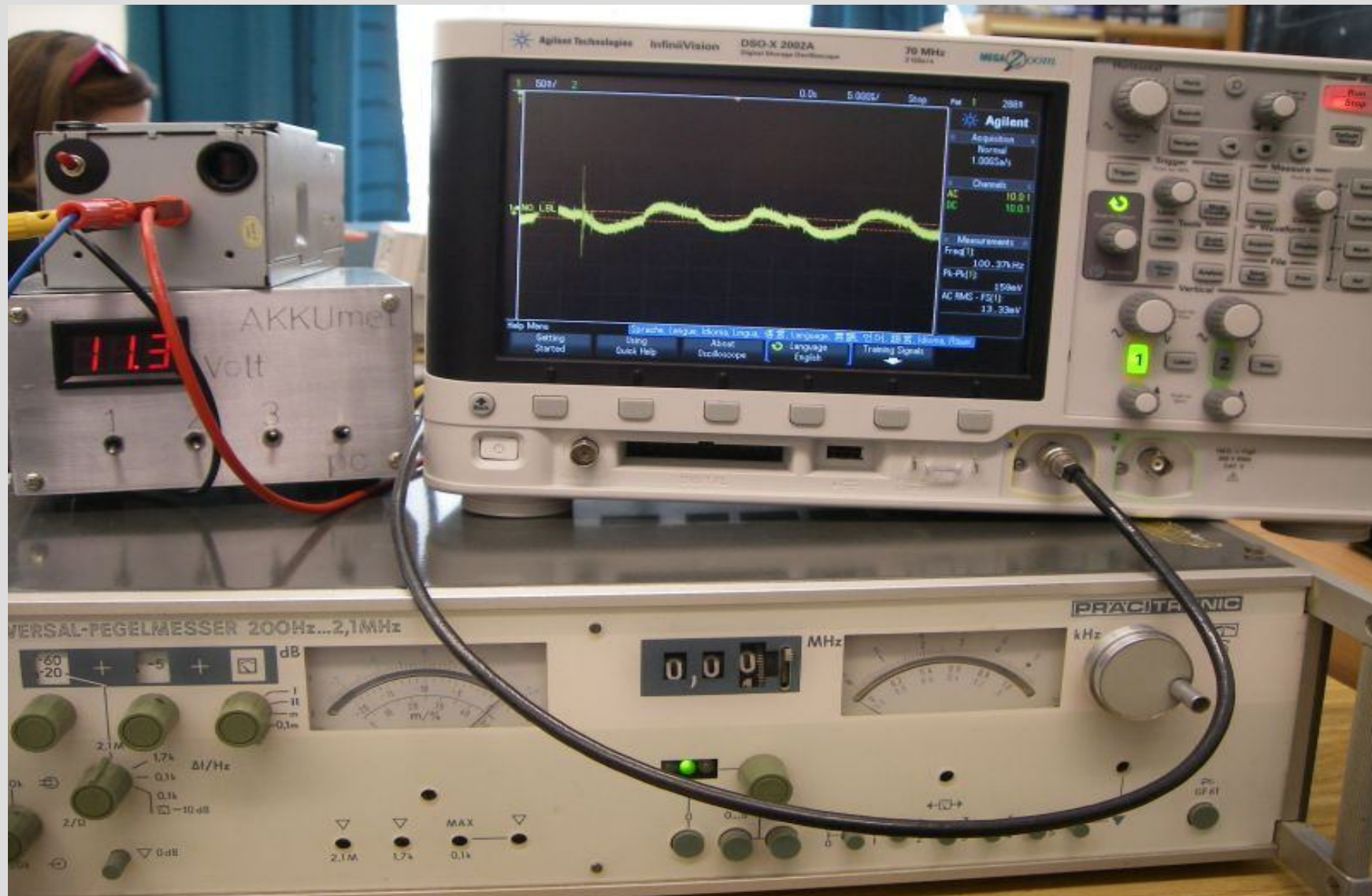

Kapcsolóüzemű tápok vizsgálata

Kapcsolóüzemű tápok vizsgálata

Kapcsolóüzemű tápok vizsgálata

Összegezve:

- Az első táp esetében közel 420 mV-os DC szuperponálódott nagyfrekvenciás tranziensek.
- A második tápnál kb. 10 mV-os szuperponálódott tranziensek.

- **A második tápnál:**

Üresjárásban $U_{ki}=12,1V$

Terhelve ($1,2 \Omega$) $U_{kit}=11,3V$ Ezekből $\Delta U=0,8V$

Terhelőáram: $I_t=9,42A$ Ebből $\Delta I=9,42A$

- **A számított belső ellenállás:**

$R_b=\Delta U/\Delta I$ képletből

- **$R_b=0,0849 \Omega$**

A táp kimenete és a kimeneti csatlakozó között található egy közel 25nH és 100 μF L-C tag, ami 100 KHz felett jelentősen csökkenti a kimenő feszre szuperponálódó zavaró jelet.

Kapcsolóüzemű tápok vizsgálata

A tápok vizsgálatához használt terheléskapcsoló és feszültségmérő leírása megtalálható honlapomon a projekt menüpont alatt:

www.qslnet.de/member/ha5gy

Nézd meg QRP egyletünk honlapját is:

www.dqradio.org